

2.2. Az információ további jellemzői

A következőkben az információ néhány jellemzőjének magyarázata következik. Még mindig erős lesz a párhuzam a hétköznapi értelmezéssel, ami majd a példákon is látszik. De legalább lesz belőle annyi hasznunk, hogy később tudatosan, és helyesen fogjuk használni azokat az árnyalatbeli különbségeket tartalmazó fogalmakat, amelyekre egyébként nem figyelnénk oda.

Az információ tágabb értelemben ugyanolyan *alapfogalom* (azaz másra vissza nem vezethető), mint a tér, idő, vagy az anyag. Ez is átszővi a világmindenséget, de mégis különbözik a társaitól. Viszont, amíg az előzőekre csak filozófiai meghatározások léteznek (pl. az időt sem tudjuk definiálni, ezért csak azt mondjuk rá, hogy a dolgok egymásutániságának rendje, de ebből még semmit sem tudunk meg a természetéről, s ugyanígy vagyunk a többi alapfogalommal is), addig az információt egy adott környezetben való használatra viszonylag vitamentesen definiálhatjuk. Mint ahogy korábban már említettük, a továbbiakban nem a természetben lejátszódó információs folyamatokkal fogunk foglalkozni, hanem az emberi tudás, a szerzett tapasztalatok, a felhalmozott ismeretek kezelésével, azaz tárolásával, feldolgozásával és átadásával.

Az információ *létrehozható*, és *megsemmisíthető*. Bárki kigondolhat valamit, lejegyezheti azt egy darab papírra (letárolja az információt), vagy később tűzbe dobva megsemmisítheti azt. Mondhatjuk azt is, hogy az információnak nincs megmaradási tétele. Ebben is különbözik a többi, fentebb említett alapfogalomtól. Sőt, az információ mennyiségi növekedését figyelhetjük meg, tehát inkább növekedési tételről kell beszélnünk.

Az információ *bizonytalanságot szüntet meg*. Ha valaki pl. megkérdezi, hogy esik-e kint az eső, akkor a kapott válasz alapján további döntéseket hozhat (pl. visszahagyja az esernyőt). Ez a tulajdonság eléggé erős jellemzőnek számít, gyakran az információ definíciójaként is emlegetik: *információ az, ami bizonytalanságot szüntet meg*. Ha jobban belegondolunk ennek az értelmezésébe, akkor analógiát fedezhetünk fel az újszerűség és értelmezhetőség egyidejű teljesülésével, tehát az előző fejezetben leírt fogalmi meghatározással, csak éppen így sokkal tömörebb a megfogalmazása. Mindenesetre ezt a jellemzőt különböző törvényszerűségek megállapításához a következőkben még kiindulási alapként fogjuk felhasználni.

Az információ *anyagi hordozón terjed*. Ezzel a ténnyel mindennapjainkban lépten-nyomon találkozhatunk, legyen ez írott forma esetén a papír, beszéd során a levegő, vagy műsorszóráskor a rádióhullámok. Mindaddig, amíg a telepátia korrekt bizonyítást nem nyer, addig el kell fogadnunk, hogy a hírek továbbításához szükséges valamilyen anyagi hordozó is...

Az információ *terjedéséhez energia szükséges*. Ha egy levelet el akarunk juttatni a címzetthez, akár postagalamb viszi, akár repülőgépen szállítják, energia befektetése szükséges a továbbításhoz. Ugyancsak ez a feltétele a beszéd során a levegő megrezgetésének, vagy a műsorszóráskor a rádióhullámok előállításának. Az energia pedig pénzbe kerül. Ezért számunkra nem pusztán az információ megszerzése járhat anyagi áldozattal, hanem annak a megfelelő helyre való eljuttatása is.

Az információ *szubjektív fogalom*. Egy adott információ értelmezése és fontossága függ annak befogadójától. Például az 'Esik az eső.' kijelentést másként értékeli

az, aki éppen sétálni indul, mint aki a kertjét akarta megöntözni, vagy az, aki az esernyők készítéséből, és eladásából tartja fent magát. Ráadásul, ugyanazon személy számára egy adott információ fontossága idővel változhat. Ha a kertész, vagy az esernyőkészítő már nem űzi a tevékenységét, akkor már kevésbé lesz fontos számára az időjárás jellege.